

Projekt

Zatwierdzony przez Zarząd Powiatu
Tarnogórskiego w dniu 19.05.2025 r.

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyznania nagrody „Orła i Róży” w 2025 roku dla Centrum
Dokumentacji Deportacji Górnoślązaków do ZSRR w 1945 roku
w Radzionkowie**

Na podstawie art. 32 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024r. poz. 107 z późn. zm.¹⁾), § 4 Regulaminu przyznawania nagrody „Orła i Róży” dla zasłużonych dla Powiatu Tarnogórskiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr III/41/2003 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 14 stycznia 2003 roku w sprawie ustanowienia nagrody „Orła i Róży” dla zasłużonych dla Powiatu Tarnogórskiego z późn. zm. oraz na podstawie uchwały nr 1/2025 Kapituły Nagrody "Orła i Róży" z dnia 30 kwietnia 2025 roku

**Rada Powiatu
uchwala:**

§ 1. Przyznaje się nagrodę "Orła i Róży" Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoślązaków do ZSRR w 1945 roku w Radzionkowie, działającego w ramach Centrum Kultury "Karolinka" z siedzibą w Radzionkowie. Uzasadnienie wyboru stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Laureat otrzymuje nagrodę pieniężną w wysokości 10 000 zł oraz dyplom i pamiątkowy medal.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Tarnogórskiemu, jako Przewodniczącemu Kapituły Nagrody "Orła i Róży".

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

¹⁾ Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2024 r. poz. 1907

Załącznik do uchwały nr
Rady Powiatu Tarnogórskiego
z dnia.....2025 r.

Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoślązaków do ZSRR w 1945 roku w Radzionkowie działa od 2015 roku i mieści się w odrestaurowanym budynku dawnego dworca kolejowego - skąd wielu Górnoślązaków wywożono w głąb Związku Radzieckiego, głównie do Donbasu, Uralu czy Syberii.

Przez ostatnią dekadę działania Centrum zrealizowało szereg projektów i inicjatyw, które wpłynęły na świadomość społeczną i historyczną. Do najważniejszych przedsięwzięć zrealizowanych przez Centrum należą m.in.:

- stała wystawa dokumentująca deportację Górnoślązaków do ZSRR, gromadząca unikalne eksponaty, relacje świadków i dokumenty historyczne,
- publikacje naukowe i popularnonaukowe, w tym monografie, albumy i artykuły, poświęcone losom deportowanych oraz szerszemu kontekstowi powojennej historii Śląska,
- programy edukacyjne i warsztaty dla młodzieży, które przybliżają historię regionu,
- działania digitalizacyjne, mające na celu zabezpieczenie i udostępnienie dokumentów oraz wspomnień świadków historii w przestrzeni internetowej,
- współpraca międzynarodowa, umożliwiająca wymianę doświadczeń i prezentację śląskiej historii na forum międzynarodowym.

W 2025 roku przypadła 80. rocznica Tragedii Górnośląskiej, z tej okazji Centrum przygotowało wystawę czasową pt.: "Mōj Ōpa tyż boł deportowany. Losy Górnoślązaków deportowanych do ZSRR w 1945 roku". Wernisaż wystawy odbył się na początku stycznia 2025 roku w Senacie Rzeczypospolitej, następnie wystawa została zaprezentowana w Gmachu Sejmu Śląskiego w Katowicach, a później w Parlamencie Europejskim w Brukseli.

Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoślązaków do ZSRR w 1945 roku w Radzionkowie jest ważnym elementem promocji Powiatu Tarnogórskiego. Nagroda „Orła i Róży” jest docenieniem znaczenia działalności Centrum, podziękowaniem za jego wpływ na kształtowanie świadomości historycznej oraz wkład w promocję Powiatu Tarnogórskiego.

Uzasadnienie

Nagroda „Orła i Róży” przyznawana jest mieszkańcom Powiatu Tarnogórskiego, osobom prawnym, jednostkom organizacyjnym nie mającym osobowości prawnej, organizacjom pozarządowym oraz stowarzyszeniom, które realizowały ważne zadania na rzecz Powiatu i wybitnie przyczyniły się do jego rozwoju gospodarczego, społecznego bądź kulturalnego. Nagrodę przyznaje się za sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy na rzecz Powiatu, działalność charytatywną oraz za niesienie bezinteresownej pomocy innym.

Kapituła Nagrody, którą stanowią: Przewodniczący Rady Powiatu Tarnogórskiego, dwóch Radnych Powiatowych oraz Członkowie Zarządu Powiatu Tarnogórskiego na przestrzeni lat 2003-2024 wyróżniła 23 osoby oraz 11 organizacji. W 2022 i 2023 roku Kapituła zrezygnowała z przyznania nagrody. W roku 2022 Kapituła przeznaczyła środki finansowe, zabezpieczone w budżecie Powiatu Tarnogórskiego na wypłatę nagród, na pomoc uchodźcom z Ukrainy w zakresie nauki języka polskiego. Natomiast w roku 2023 środki finansowe zostały przeznaczone na działania profilaktyczne, w zakresie wsparcia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży z terenu powiatu tarnogórskiego.

W tegorocznej edycji Nagrody „Orła i Róży” zgłoszonych zostało 5 kandydatów. Każdy z nich wyróżnia się wybitnymi osiągnięciami w swojej dziedzinie, licznymi sukcesami oraz zasługami na rzecz Powiatu Tarnogórskiego. W dniu 30 kwietnia 2025 roku Kapituła rozpatrzyła złożone wnioski i w drodze tajnego głosowania wyłoniła dwóch laureatów. W związku z powyższym, kapituła rekomenduje Radzie Powiatu Tarnogórskiego przyznanie nagrody „Orła i Róży” Centrum Dokumentacji Deportacji Górnolazaków do ZSRR w 1945 roku w Radzionkowie.